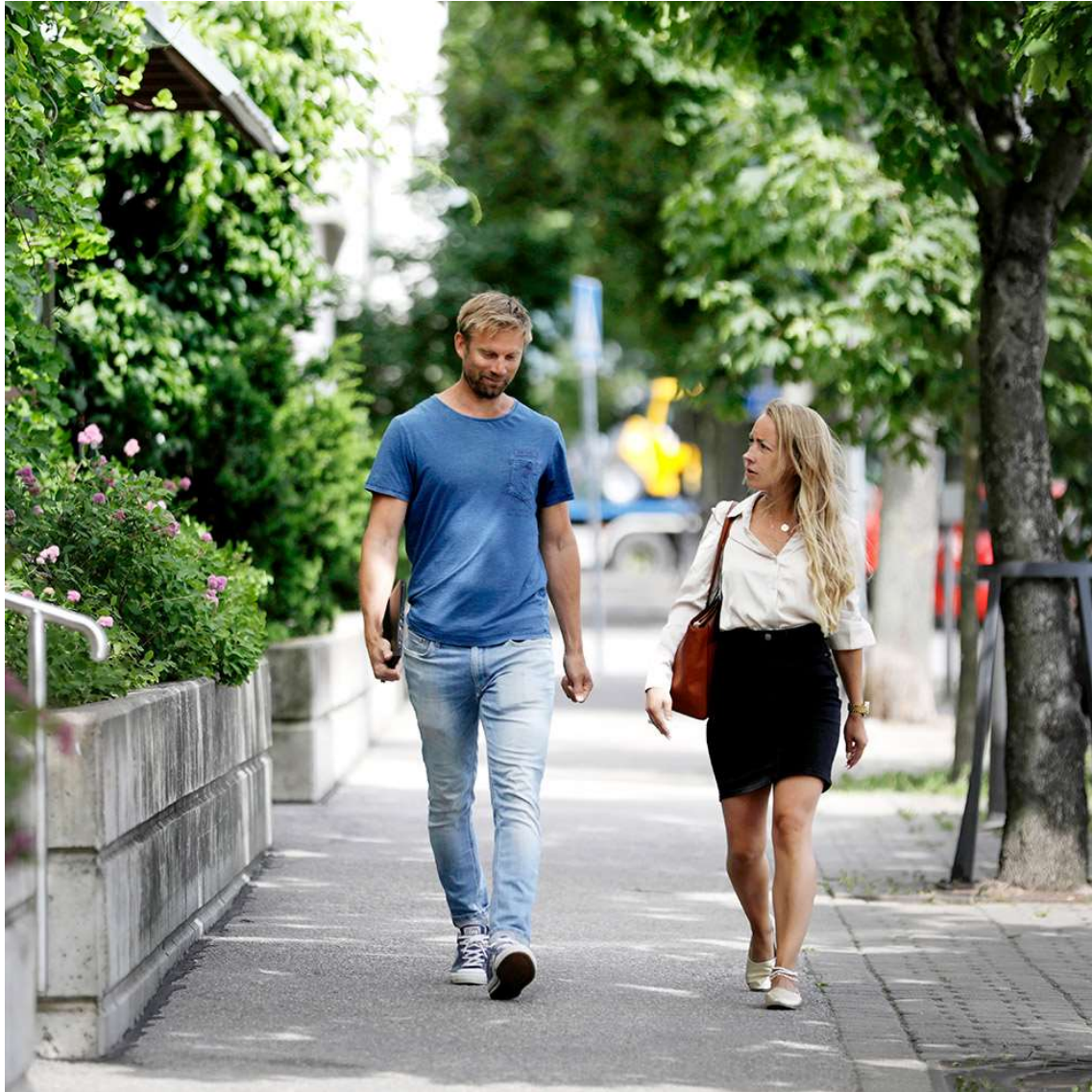

Tapausesimerkki 2: Työterveyslääkärin, erikoissairaanhoidon ja työeläkelaitoksen näkökulma

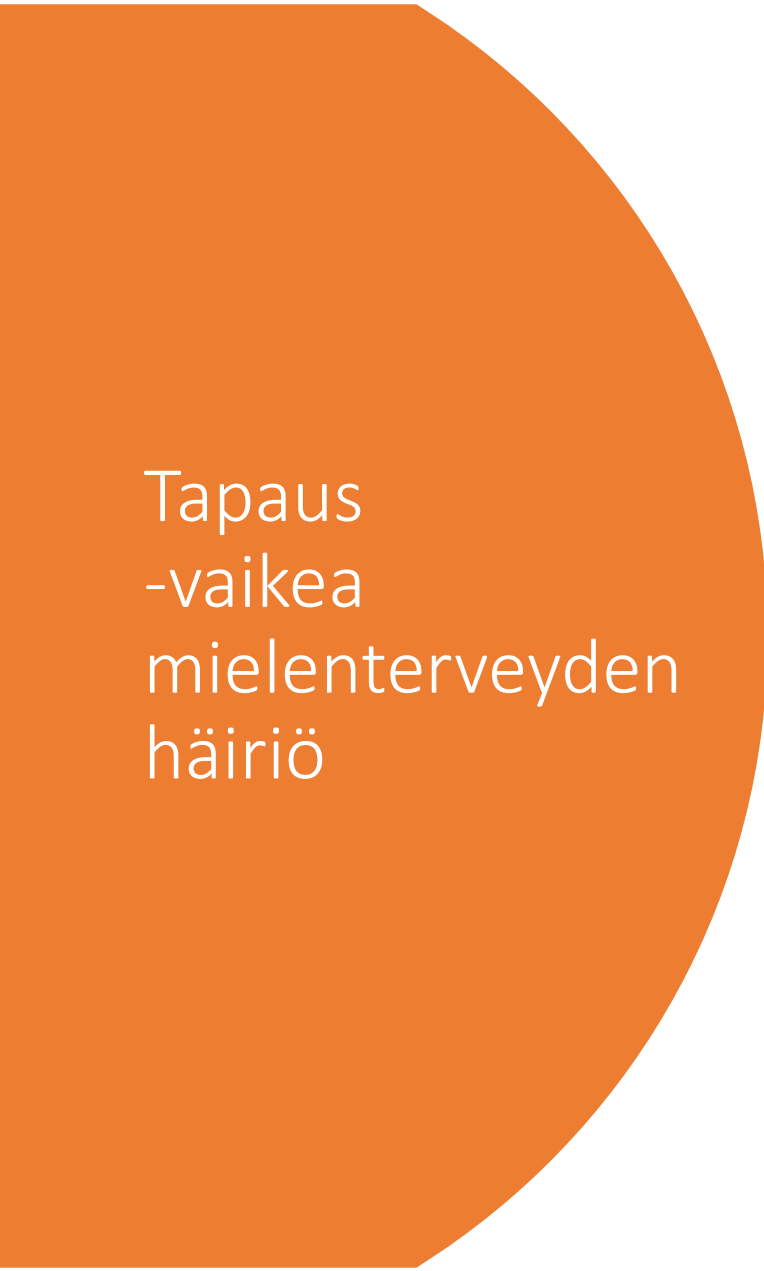
Veera Pohjolainen, LT,
psykiatri, asiantuntijalääkäri

Kirsi Suominen, dos,
psykiatri, asiantuntijalääkäri

ILMARINEN

Tapaus
-vaikea
mielenterveyden
häiriö

- Kyseessä on 31-v sairaanhoitaja ”Minna”
- Minna tekee kolmivuorotyötä
- Minna on perheensä 1/3 lapsi, isällä on ollut alkoholiongelma potilaan lapsuudessa (ns. ”tuurijuoppous”) ja isä menehtynyt epäselvissä olosuhteissa Minnan ollessa 17-vuotias
- Minnalla on ollut opiskeluaikana masennus- ja ahdistusoireilua, hän on käynyt KELA:n 3-vuotisen psykoterapian 19-21-vuotiaana ja hyötynyt siitä

A large orange shape on the left side of the slide, consisting of a rectangle with a quarter-circle cutout on its right side.

Tapaus -vaikea mielenterveyden häiriö

- Työuran aikana Minnalla on ollut kaksi masennusjaksoa, jotka hoituneet työterveyslääkärin ja työterveyspsykologin käynneillä
 - Toinen jakso liittynyt Minnan parisuhteen päättymiseen, jolloin Minna käynyt 10 x lyhytpsykoterapian
 - Lääkehoitoa ei ole ollut käytössä
-
- A yellow dashed line in the bottom right corner, consisting of several short, curved segments.

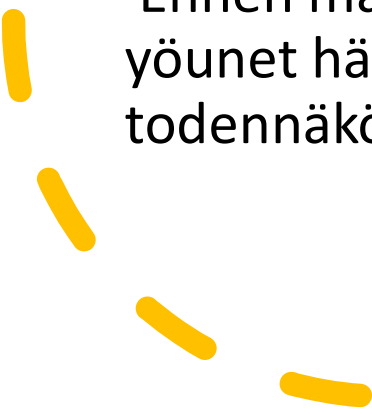
Tapaus -vaikea mielenterveyden häiriö

- Minnalle puhkeaa 31-v vuotiaana ensimmäinen maniajakso
- Minna on psykiatrisessa sairaalahoidossa, hänelle aloitetaan lääkehoito. Minnan mieliala tasaantuu lääkityksen ja sairaalahoidon aikana. Minnalla diagnosoidaan kaksisuuntainen mielialahäiriö (30 päivän sääntö)
- Sairaalahoito jatkuu n 2 kk ajan (60 päivän sääntö)
- Minna siirtyy psykiatriseen avohoitoon, sairauslomaa jatketaan vielä kokonaisuutena 3 kk ajaksi (90-päivän sääntö)
- Minnalle järjestetään työterveysneuvottelu psykiatrian poliklinikalla työhön paluun suunnittelemiseksi

Työterveysneuvottelu psykiatrian poliklinikalla

-työeläkeyhtiön ammatillisen kuntoutuksen suunnittelu

- Paikalla Minnan hoitava psykiatri ja vastuusairaanhoitaja, lisäksi etäyhteyden päässä ovat työterveyslääkäri ja esimies. Minnan arvioidaan tarvitsevan vielä n 2 kk aikaa toipua maniajaksosta
 - Minna on suoriutunut erinomaisesti työstään sairaanhoitajana, mutta pääsääntöisesti kaksisuuntaisessa mielialahäiriössä ei suositella vuorotyötä.
 - Ennen maniajakson puhkeamista Minnalla oli myös paljon yövuoroja ja yöunet häiriintyivät. Maniajakson jälkeen Minnalla on myös todennäköisesti edelleen kognitiivisia oireita
-

Työterveysneuvottelu psykiatrian poliklinikalla

-työeläkeyhtiön ammatillisen kuntoutuksen suunnittelu

- Minna on suoriutunut sairaanhoitajan työstään hyvin, maniavaihe alkoi nopeasti, mutta ei näkynyt työpaikalla ja varsinainen mania puhkesi lomajaksolla
- Psykiatrian poliklinikalla on tehty hoitosuunnitelma, jossa kuvataan Minnan lääkehoito, Minna on saanut psykoedukaatiota kaksisuuntaisesta mielialahäiriöstä ja hän tietää varomerkkinsä
- Minnalla on tiivis seuranta psykiatrian poliklinikalla ja on sovittu, miten toimia voinnin heikentyessä
- Psykiatrian poliklinikalla on arvioitu, että Minnalla ei ole estettä jatkaa nykyisessä työpaikassaan sairaanhoitajana, mutta vuorotyötä ei suositella

Työterveysneuvottelu psykiatrian poliklinikalla

-työeläkeyhtiön ammatillisen kuntoutuksen suunnittelu

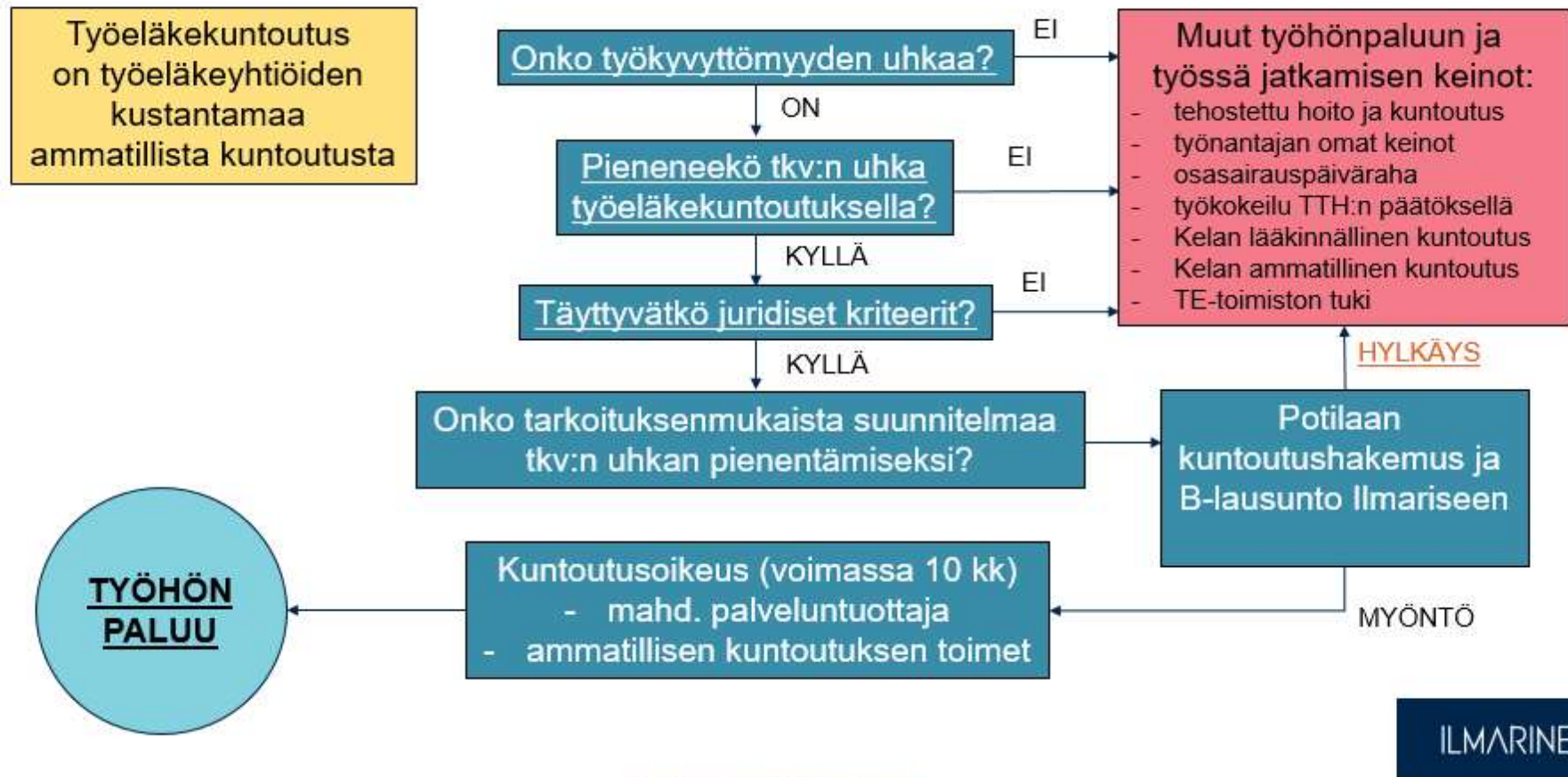
- Sovitaan että Minna palaa ammatillisena kuntoutuksena toteutettavan työkokeilun avulla sairaanhoitajan työhön, työterveyslääkäri laatii b-lausunnon työeläkeyhtiötä varten
- Työkokeilu sisältää ainoastaan päivävuoroja, alkuun Minna on ns. ylimääräinen hoitaja työpisteellä, jotta työ ei alkuun sisältäisi kovaa kiirettä ja kognitiivista kuormitusta

Työeläkeyhtiön ammatillinen kuntoutus ja sen kriteerit

- Minnalla on ollut sairaalahoito psykiatrisista syistä, hänellä on taustalla aikaisempia sairausjaksoja sekä ajankohtaisesti diagnosoitu kaksisuuntainen mielialahäiriö:
- Arvioidaan että työkyvyttömyyden uhkaa on
- Arvioidaan myös, että siihen voidaan ammatillisella kuntoutuksella vaikuttaa
- Ammatillinen kuntoutus kuvautuu oikea-aikaisena Minnan voinnin tasaannuttua
- Minnalle myönnetään 6 kk mittainen työkokeilu omaan työpaikkaan ammatillisena kuntoutuksena

TYÖELÄKEKUNTOUTUKSET KRITEERIT

Työeläkeyhtiön ammatillinen kuntoutus -työkokeilu

- Työaika on alkuun 4 h/päivä ja sitä nostetaan asteittain
- Työkokeilun kestoksi sovitaan 3 kk ja tilannetta arvioidaan työterveyslääkärin vastaanotolla 2 kk kuluttua
- Esimies sopii säännölliset keskustelut työssäjaksamisesta Minnan kanssa
- Minna on 2 kk aikana nostanut työaikaa 6 h ja työ on sujunut hyvin. Päädytään kuitenkin jatkamaan vielä työkokeilua 3 kk ajan jolloin tarkoituksena nostaa työaikaa 8h asteittain.
- Työkokeilun jälkeen Minna on kesälomilla. Kesälomien jälkeen hän jatkaa omassa sairaanhoitajan työssään, mutta tekee vain päivävuoroa

-
- Ammattiautoilu
 - Hoitoala
 - Yrittäjyys
 - Opiskelu
 - Vuorotyö
 - Aikapaineistettu työ
 - Paljon vuorovaikutusta sisältävä työ

Ammatillinen
kuntoutus
psykiatrisilla
potilailla
-pohdi
soveltuvuus

Ammatillinen kuntoutus psykiatrisilla potilailla -on hyvä huomioida seuraavaa:

- tuleeko esiin merkittäviä kognitiivisia vaikeuksia tai onko hakijalla sairaus, johon selkeästi liittyy kognitiivisia vaikeuksia; **terveydentila asettaa mahdollisesti rajoitteet opiskelulle** ja opintojen tukeminen ei tällöin pääsääntöisesti paras vaihtoehto
- Mikäli hakijalla on todettu kaksisuuntainen mielialahäiriö, psykoosisairaus, toistuvaa vaikeaa masennusta, jossa on ollut itsetuhoisia ajatuksia tai muuta itsetuhoisuutta tai päihdeongelmaa, tulee vakavasti harkita, **onko kuljetusala hakijan terveydentilalle sopiva**

Ammatillinen kuntoutus psykiatrisilla potilailla -on hyvä huomioida seuraavaa:

- Mikäli hakijalla on uupumusalttiutta, kuormitusherkkyyttä, toistuvaa masennusta, päihderiippuvuus tai vaikea mielenterveyden häiriö, tulee vakavasti harkita, **onko yrittäjäyys hakijan terveydentilalle sopiva**
- vaikea mielenterveyden häiriö, päihdeongelma tai merkittävä epävakaa persoonallisuushäiriö: tulee vakavasti harkita, **aiheuttaako häiriö rajoitteen toimia hoitoalalla**
- kaksisuuntaisessa mielialahäiriössä terveydentilalle on pääsääntöisesti sopiva **säännöllinen päivätyö, ei pitkiä työmatkoja**
- **Kiireinen, aikapaineinen työ?**
- **Paljon vuorovaikutustilanteita sisältävä työ?**

**Työnteko voi auttaa
mielenterveyshäiriöistä
toipumisessa: paras
lopputulos saadaan, kun
hyvään hoitoon yhdistyy
työllistämisen tukea
mahdollisimman varhain.**

Aivot ja mieli
konsensuslausuma 2020

ILMARINEN

Kiitos mielenkiinnosta

ILMARINEN

ILMARINEN

Parempaa työelämää

[Ilmarinen.fi](https://ilmarinen.fi)

